

ברוס רפפורט (מימין) ושימעון פרס שמרו השבוע בחיפה על המרחק ביניהם. הם לחצו ידיים בקרירות אך לא דיברו זה עם זה במשך כל הטקס. מה קורה ביניהם?

שוחד לכל דיכפין

שתי מיכליות נפס מגאבון. ב-1983 פסקה הבוררות כי על רפפורט לשלם לגאבון פיצוי של 25.6 מיליון דולר. בתוספת הריבית הגיע הסכום ל-40 מיליון דולר. רפפורט עירער על הפסיקה לפני בית-דין ממשלתי (הבוררות הבינלאומית היא בפאריס), אולם גאבון החלה כהליכים לתפיסת רכוש של רפפורט.

● זמן קצר אחרי חתימת החוזה עם גאבון, בינואר 1980, קנה רפפורט 75% בבית-דין קאנטיגואה, תמורת שישה מיליון דולר, בהסכם שעשה עם לסטר בירד, ממלאי מקום ראש-הממשלה שם. במקביל קיבל מונופול כמעט מוחלט למכירת דלק מזוקק באי, אולם שלם על חשבון העסקה רק 600 אלף דולר. רפפורט הרוויח כל שנה מיליוני דולרים בבתי-הדין.

במקום גברה המרידות נגד רפפורט, ולפני שנה הוא הסכים לשלם במזומן עוד מיליון דולר, ובכל שנה עוד חצי מיליון דולר. סכומים אלה מהווים, לדעת ניו-יורק טיימס, פחות מ-15% מהרווחים שעשה כל שנה מבתי-הדין.

הבנק של רפפורט בזנבה הילווה הלוואה פרטית לממלאי מקום ראש-הממשלה, לסטר בירד, שהיה גם אורח של רפפורט ביאכטה שלו ובעת ביקור בניו-יורק.

● הפרשה האינדונזית כבר תוארה בהרחבה בהעולם הזה. עיקרה: חוזה עתיר-רווחים עם חברת-הנפט הלאומית של אינדונזיה, כאשר נשיא החברה מקבל באתו זמן הלוואה אישית של 2.5 מיליון דולר מן הבנק של רפפורט המנהלים של הבנק.

ממשלת אינדונזיה עצרה את הנשיא וביטלה את החוזה עם רפפורט. פרשיות אלה מייחסים "ניו יורק טיימס" לאיש שהצהיר כי לא שיחד מימיו. יגאל לביב

פחם למפעלית-עשייה, תחת דלק נזולי. שר-האנרגיה, משה שחל, איכזב את רפפורט, שלא קיבל מאומה מממשלתי-המעורר. היש להתפלא כי ליבו מלא על פרס ואנשיו?

לכך יש להוסיף עובדה שלא פורסמה עד כה: התנו של רפפורט, ישראל גולדשטיין, הוא אחיו של חבר-הכנסת פינחס גולדשטיין, מראשי הליכוד. פינחס גולדשטיין הוא נאמנו של יצחק מודעי, האיש החוק במפלגה הליברלית, ומי שהיה שר-האנרגיה. גולדשטיין טען באוונטי כי הוא מנע עצמו מכל טיפול בפרשה, בגלל הקיר-בה המישפחתי. אבל ברור כי רפפורט יודע שיש לו קשר מישפחתי עם צמרת הליכוד, וכי כל פגיעה במיפלטת העבודה ובפרס לא תזיק לו בליכוד.

שוחד לראשי-ממשלות

על הדרכים שבהן רגיל רפפורט לנהל את עסקיו סיפר בשבוע שעבר ניו-יורק טיימס בתחקיר מפורט של כתבו, ג'ף גארט:

● ב-1979 התמנה חברה בשם ליטת רפפורט על חוזה ארוך-טווח לרכישת נפט בגאבון, במקביל הילווה הבנק של רפפורט בזנבה, "אינטר-מריטיים בנק", הלוואות פרטיות גדולות לנשיא גאבון, עומר בונגו, ולשר-האנרגיה, אדוארדו אלקביי מבוי-בויטי זיט.

אחרי כמה שנים התברר לגאבונים כי לפי החוזה משלם רפפורט 14 דולר לחבית פחות מהמחיר שמקבלת גאבון מאחריהם. הגאבונים מצאו כי הפסידו כמה מיליון דולר בגלל החוזה שחתמו, ותבעו את רפפורט לבוררות בינלאומית. הם ביטלו גם את החוזה, ואז סירב רפפורט לשלם בכלל תמורת

19000 מסר כי בקיץ 1985 רפפורט 150 אלף דולר לפרנקלין צ'ין, שהיה יועץ-ההשקעות של ארוארד מיו, ולבוב ולך. התשלום נועד, כנראה, לקדם את הטיפול בצינור מצד מיו. כך חושד החוקר מקסי. על כל פנים, ולך לא הצהיר על התשלום למס-ההכנסה האמריקאי עד מאי 1987, המועד שבו החל מקסי בחקירת פרשת-הצינור. צ'ין מילא תפקיד-מפתח גם בירת הנושאים, שאותם חוקר מקסי, והקשר רים במיו. מסתבר כי צ'ין היה גם בעל מניות בחברת ווסטאך שמיו הסרי לה חוזה עם הצבא האמריקאי, ואשר רכשה מיפעל בכרמאל.

באותה עת ניהל צ'ין קרן-השקעות בכורסה של מיו, ועשה למענו רווחים של מאות אלפי דולרים בכמה עיסקות מהירות.

נגד צ'ין ונגד ולך הוגשו כתבי-אישום בפרשת ווסטאך.

על כל פנים, רפפורט הוא בדיעה ששילם 150 אלף דולר למיו ולאנשיו לחינם, ואין הוא אוהב לשלם מבלי לקבל תמורה.

ההערכה שלי, על סמך העובדות, היא שרפפורט מעוניין ביום לנקום בפרס ובמיפלטת-העבודה.

רפפורט תרם כמיליון דולר למיפלטת-העבודה, לפני בחירות 1984. ושוני-1000 פרסוטר מסר כי מהחומר שהעביר רפפורט למקסי מסתבר כי החל במגעים עם פרס על הצינור בסתיו 1984, מייד אחרי הבחירות. ב-13 בנובמבר 1984, קצת לפני התחלת כוונתו של פרס כראש-הממשלה, נפגש עימו רפפורט בראשונה וקיבל ממנו הבטחה בעניין הצינור. מכאן כי גם המגעים בין רפפורט לחברת בכטל התחילו באותה עת, ולא באמצע 1985, כפי שדוברי בכטל הצהירו כל הזמן. רפפורט קיווה לתמורה מפרס, ולא רק בעניין הצינור. הוא קיווה לרכוש חלק מחברת פז, ולהקים חברה שתספק

היועץ האמריקאי ביטל את חמיכתו בפרויקט צינור-הנפט אחרי שאיש הסי-אי-אי הראה לו תיק סודי על עיסקי-השוחד של רפפורט וקשריו עם ישראל

מעניין אותו. אלא שאישום נגד מיו, בחשד של הצעת-שוחד למיפלטת או לממשלה זרה, כרוך אוטומטית בעירוב פרס באותה פרשה.

נקמה בפרס?

מדוע החליט רפפורט לשתף פעולה עם החוקר האמריקאי? ראשית לכל, יש לו אינטרסים כלכליים גדולים באמריקה. רפפורט הוא בעל-המניות הפרטי הגדול ביותר באחד הבנקים המובילים בניו-יורק, הבנק של ניו-יורק. הוא מחזיק ביותר מ-10% ממניות-הבנק. הוא גם בעל כמה מוסדות-מימון במדינת ניו-יורק. רפפורט יודע היטב כי פרשת-הצינור יכולה לגרום לו קשיים רבים ביחסי בעתיד עם הפיקוח על הבנקים או עם רשות-ניירות-הערך האמריקאית. כתם כמו פרשת-הצינור יכולה לפסול אותו מכהונה במועצת-מנהלים של בנק או חברה ציבורית. החסינות תאפשר לו להמשיך בעסקיו מבלי להיפגע. סיבה שניה: רפפורט מרוגז באמת ובתמים על המעורבים האמריקאים בפרשה. פרס לזמן שהקריש לנושא, הוא גם שילם כספים רבים. ושוני-1000

יבורי הצינור העיראקי, ברוך רפפורט ושימעון פרס, נפגשו כי שבוע שעבר בטקס הנוכח אנף כבית החולים רמב"ם בחיפה.

רפפורט תרם את הכסף לבנייה. שימעון הוזמן כאורח כבוד.

מיו שהיה במקום שם לב לכך למרות שהשניים לחצו ידיים זה לזה, הקפיד פרס שלא לשבת ליד רפפורט, ושומר על מרחק ביניהם.

גם העובדה שאיש-הסי-אי-אי הצינור של רפפורט הוא הפירסומאי שימעון ליניאל, שבבחירות האחרונות היה הפירסומאי של מפלגת-העבודה ואיר-גון אל"ף (אזרחים למען פרס), לא סייע עה להפסיד את הקרן בין השניים.

למרות שרפפורט מכריז בקולית קולות על ידידותו העמוקה עם שימעון פרס, נראה כי יותר מאשר צינור-נפט עיראקי עבר בין השניים.

הסיבה העיקרית להתרחקות של פרס היא היריעה שפורסמה בשבוע שעבר בניו-יורק טיימס ובושוני-1000 פוסט, שלפיה נתחם הסכם בין ברוך רפפורט לבין החוקר האמריקאי של פרשת ארוארד מיו, ג'יימס מק'קי. לפי ההסכם יקבל רפפורט חסינות מלאה על כל מעשיו בפרשת הצינור, ותמורת זאת ימסור עדות מלאה וישתף פעולה עם החוקר.

בכך נפתחה הדרך לפני החוקר, אחרי שעורכי-דינו של רפפורט, רוברט ולך, סירב להעיד ולומר דבר.

העובדה המרכזית היא שרפפורט ביקש וקיבל חסינות. משמע כי הוא יודע שהי מעשיו המיוחסים לו ולאחרים בפרשת הצינור נושאים בחובם פרטנציפאל של עבירות פליליות על החוק האמריקאי.

אילו היו הצהרותיו הפומביות של רפפורט, כי מעולם לא היתה הצעת-שוחד למיפלטת-העבודה או לממשלת ישראל, נכונות, לא היה נזק לקבלת החסינות, ובכך ולך לא היה מסרב לשתף פעולה.

ברור כי מקסי מעוניין בכי תביאישום נגד מיו. פרס אינו

שימעון פרס נדרש לחקירה!

תשובות משכנעות. פרשת ההתחמקות, הגימגומים וההכחשות חסרות-היתוב מוכרחה היתה להוביל להתפתחות מביכה זו. בינתיים התגלה באמריקה שעוד הכחשה אחת של פרס הופרכה. הפרקליט היהודי יוצר ולך מלוס-אנג'לס הודה כי פגישתו עם שימעון פרס לא היתה חסומה ומיקרית. כפי שטען פרס. במסיבה גדולה בושונינגטון התייחד ולך עם פרס, דיבר עימו כעשר דקות על הפרשה, ולאחר מכן הצטרף לשיחה אד מיו, והשלושה קיימו בירוד נוסף. לאחר מכן קיימו ולך ופרס פגישה נוספת בניו-יורק. זה שונה מאוד מהתמונה שצייר פרס.

ברור כי זוהי רק ההתחלה. כל מה שהעיתונות הישראלית התביישה לשאול עומד להתגלות בארצות-הברית, שבה מתפקדת הדמוקרטיה, ושבה אין מחסום לפני חקירה רצינית.

העיתונות הישראלית התעלמה כמעט כליל מן הפרשה הגדולה של חשד-השוחד. "העולם הזה" פוצץ אותה לראשונה בישראל. העיתונות גם נמנעה מלהציג לשימעון פרס את השאלות המביכות שהתבקשו השבוע באה המפצה.

"ושונינגטון פוסט" הודיע כי החוקר האמריקאי המיוחד, הבודק את הפרשה כדי לברר אם יש מקום להגיש כתב-אישום נגד שר-המישפטים אד מיו, החליט לחקור את שימעון פרס לגבי חשד השוחד.

החלטה זו נמסרה לפרס באמצעות השגריר האמריקאי תומאס פיקרינג, שמיחר אליו ברגע שמישרד-החוץ האמריקאי הודיע לו על כך.

תסבוכת זו, באמצע המגעים העדינים של המשולש שולך-שמיר-פרס, יוצרת פלונטר נמור. הדבר נובע מאי-רצונו של פרס לספק מיד